

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НУ «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до самостійної роботи для підготовки здобувачів вищої освіти
освітнього ступеня «бакалавр»
за спеціальністю 081 «Право»
Освітньо-професійна програма «Цивільна та господарська юстиція
(Суд. Нотаріат. Правова допомога)»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
кримінального права та правосуддя
Протокол № 10 від 04.01.2022 року

Чернігів
НУ «Чернігівська політехніка» 2022

Кримінальне право. Методичні рекомендації до самостійної роботи для підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» освітньо-професійна програма «Цивільна та господарська юстиція (Суд. Нотаріат. Правова допомога)» / Укл.: Коломієць Н.В. Чернігів: Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій НУ «Чернігівська політехніка». 2022. 80 с.

Укладачі: Коломієць Наталія Володимирівна, д.ю.н., професор.

Відповідальний за випуск: Сенченко Надія Миколаївна, к.ю.н., доцент.

Рецензент: Селецький Олексій Вікторович, кандидат юридичних наук, доцент, декан юридичного факультету Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій НУ «Чернігівська політехніка».

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО».....	6
1.1 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО».....	6
1.2 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	28
1.3 МЕТОДИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО АТЕСТАЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО»	32
ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ, ЗАВДАННЯ ТА СИСТЕМА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ	33
ТЕМА 2. ЗАКОН ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.....	34
ТЕМА 3. ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ. СКЛАД КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ.	36
ТЕМА 4. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ЇЇ ПІДСТАВИ.	37
ТЕМА 5. ОБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ. ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ.	38
ТЕМА 6. СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ. СУБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ	39
ТЕМА 7.СТАДІЇ ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ. СПІВУЧАСТЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВОПОРУШЕННІ	40
ТЕМА 8. МНОЖИННІСТЬ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	41
ТЕМА 9. ОБСТАВИНИ, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬ КРИМІНАЛЬНУ ПРОТИПРАВНІСТЬ ДІЯННЯ.....	43
ТЕМА 10. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	44
ТЕМА 11. ПОНЯТТЯ ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВИДИ.....	45
ТЕМА 12. ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ.	46
ТЕМА 13. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОГО ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВІДБУВАННЯ.....	47
ТЕМА 14. ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ НАСЛІДКИ СУДИМОСТІ	48
ТЕМА 15. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПОКАРАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ	48
ТЕМА 16. ПОНЯТТЯ, СИСТЕМА ТА ЗНАЧЕННЯ ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ	49
ТЕМА 17. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	50
ТЕМА 18. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ	51
ТЕМА 19. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ОСОБИ	52
ТЕМА 20. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ	53
ТЕМА 21. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВИБОРЧИХ, ТРУДОВИХ ТА ІНШИХ ОСОБИСТИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА.....	54
ТЕМА 22. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ.....	56

ТЕМА 23. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	57
ТЕМА 24. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ	59
ТЕМА 25. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ.....	61
ТЕМА 26. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА.....	63
ТЕМА 27. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ	63
ТЕМА 28. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА МОРАЛЬНОСТІ.....	64
ТЕМА 29. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ ТА ІНШІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	65
ТЕМА 30. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ, НЕДОТОРКАНОСТІ ДЕРЖАВНИХ КОРДОНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЗОВУ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ.....	67
ТЕМА 31. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ АВТОРИТЕТУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ОБ'ЄДНАНЬ ГРОМАДЯН ТА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ.....	68
ТЕМА 32. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ МАШИН (КОМП'ЮТЕРІВ), СИСТЕМ ТА КОМПЮТЕРНИХ МЕРЕЖ І МЕРЕЖ ЕЛЕКТРОЗВ'ЯЗКУ	69
ТЕМА 33. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ	70
ТЕМА 34. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ПРАВОСУДДЯ.....	71
ТЕМА 35. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВСТАНОВЛЕНОГО ПОРЯДКУ НЕСЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ (ВІЙСЬКОВІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ)	72
ТЕМА 36. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ МИРУ, БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ.....	73
ТЕМА 37. РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ	74
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	75

ПЕРЕДМОВА

Для самостійного вивчення дисципліни «Кримінальне право» необхідно засвоїти матеріал відповідно до навчальної програми дисципліни, яка містить загальні методичні вказівки, теми для самостійної роботи, контрольні запитання, а також перелік рекомендованої літератури.

Самостійна робота – одна з форм самостійного опрацювання матеріалу навчальної дисципліни здобувачем вищої освіти. Вона сприяє поглибленню знань навчальної дисципліни і формуванню навичок для практичного застосування.

Метою самостійної роботи є вироблення у здобувачів вміння самостійно вивчати матеріал з навчальної дисципліни «Кримінальне право» аналізувати законодавчі акти та спеціальну літературу, формулювати і обґрунтовувати свої висновки щодо проблемних питань, а також застосовувати набуті теоретичні знання в практичній діяльності.

Самостійна робота відповідно до завдань, передбачених цими методичними матеріалами, полягає у самостійному вивченні навчального матеріалу - літератури і нормативних актів за темами і питаннями програми, їх осмислюванні та опрацюванні. Складні питання і труднощі, які виникають при самостійному вивченні матеріалу, можуть бути роз'яснені викладачем під час проведення практичних занять та в порядку індивідуальної роботи зі здобувачами вищої освіти. Самостійна робота має сприяти поглибленню професійних знань, викликати бажання до більш ґрунтовного вивчення конкретної проблематики за програмою курсу.

Для підготовки до самостійної роботи здобувачу пропонується тема, перелік питань для самостійного опрацювання та контрольні питання для самостійного оцінювання знань, а також рекомендована література. Окрім рекомендованої літератури можна використовувати інші доступні джерела. Підсумковою формою контролю знань є екзамен, який має на меті перевірити рівень засвоєння теоретичних знань, уміння застосовувати ці знання при вирішенні конкретних професійних задач.

1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО»

1.1 Тематичний план навчальної дисципліни «Кримінальне право»

Тема 1. Поняття, завдання та система кримінального права України

Кримінальне право як система юридичних норм, які встановлюють злочинність і караність діяння.

Кримінальне право, як наука, як самостійна галузь права, як навчальна дисципліна. Предмет і метод кримінального права України. Кримінальний закон, кримінальне правопорушення і покарання - основні поняття кримінального права України.

Історія розвитку кримінального законодавства та джерела кримінального права.

Система та завдання, функції кримінального права.

Основні принципи кримінального права України. Загальні принципи: недоторканість особи та її життя, верховенства права, справедливості та інші. Галузеві (спеціальні) принципи: невідворотність кримінальної відповідальності, індивідуалізація покарання та інші.

Кримінальне право і суміжні галузі права. Його взаємозв'язок з конституційним, адміністративним, кримінальним процесуальним, кримінально-виконавчим, міжнародним правом.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність

Поняття, ознаки кримінального закону України, його основний зміст.

Діюче кримінальне законодавство України.

Структура кримінального закону.

Загальні принципи чинності кримінальних законів у просторі. Територіальний принцип дії кримінального законодавства, принцип громадянства, універсальний принцип їх характеристика.

Дія кримінального закону у відношенні діянь, скоєних іноземними громадянами і особами без громадянства.

Вирішення питання про кримінальну відповідальність дипломатичних представників іноземних держав, та інших осіб, непідсудних у кримінальних справах судам України.

Дія кримінального закону в часі. Порядок опублікування, вступу в силу і припинення дії кримінальних законів України. Зворотна сила кримінального закону.

Поняття та види тлумачень кримінального закону.

Тема 3. Поняття кримінального правопорушення. Склад кримінального правопорушення

Поняття та ознаки кримінального правопорушення за діючим кримінальним законодавством. Поняття малозначного діяння, що формально містить ознаки кримінального правопорушення.

Класифікація кримінальних правопорушень у діючому кримінальному законодавстві.

Відмінність кримінальних проступків, злочинів від інших правопорушень.

Поняття складу кримінального правопорушення та його значення.

Елементи і ознаки складу кримінального правопорушення.

Види складів кримінальних правопорушень.

Тема 4. Кримінальна відповідальність та її підстави

Реалізація кримінальної відповідальності та її етапи.

Поняття кримінальної відповідальності.

Підстави кримінальної відповідальності.

Тема 5. Об'єкт кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення

Поняття об'єкта кримінального правопорушення.

Види об'єктів. Загальний об'єкт. Родовий /спеціальний/ об'єкт. Безпосередній об'єкт та його види.

Предмет кримінального правопорушення. Відмінність предмета від об'єкта кримінального правопорушення.

Поняття, ознаки і значення об'єктивної сторони злочину.

Суспільно небезпечне діяння /дія чи бездіяльність/. Умови відповідальності за бездіяльність.

Значення нездоланої сили, фізичного і психічного примусу при вирішенні питання про кримінальну відповідальність.

Суспільно небезпечні наслідки, їх поняття та види. Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням і суспільно небезпечними наслідками та його ознаки в кримінальному праві.

Факультативні ознаки об'єктивної сторони: спосіб, місце, час, обстановка, знаряддя і засоби скоєння злочину, їх характеристика. Триваючі, продовжувані та складні злочини.

Тема 6. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення

Поняття, значення суб'єктивної сторони кримінального правопорушення. Вина як основна ознака суб'єктивної сторони кримінального правопорушення. Форми вини.

Поняття і види умислу. Інтелектуальний і вольовий моменти умислу. Прямий умисел, непрямий умисел. Інші види умислу. Поняття

необережності і її види. Злочинна самовпевненість. Відміна самовпевненості від непрямого умислу. Злочинна недбалість. Невинне заподіяння шкоди: казус, випадок. Складна (змішана) форма вини. Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.

Помилка в кримінальному праві та її значення при вирішенні питання про кримінальну відповідальність. Юридична і фактична помилки, їх вплив на кримінальну відповідальність і кваліфікацію кримінального правопорушення.

Поняття і ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Поняття спеціального суб'єкта та його ознаки. Вік кримінальної відповідальності. Основні правила встановлення віку суб'єкта кримінального правопорушення. Осудність як обов'язкова умова кримінальної відповідальності. Поняття неосудності, обмеженої осудності та їх критерії.

Тема 7. Стадії вчинення кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Поняття і види стадій кримінального правопорушення. Незакінчене кримінальне правопорушення та його види.

Поняття готування до кримінального правопорушення та його характеристика. Відмежування готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру.

Замах на кримінальне правопорушення та його види. Відмінність готування від замаху на кримінальне правопорушення. Відмінність замаху на кримінальне правопорушення від незакінченого кримінального правопорушення.

Закінчене кримінальне правопорушення. Момент закінчення.

Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця. Кримінально – правові наслідки добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця.

Поняття і ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні.

Форми співучасті та їх юридична характеристика. Види співучасників по кримінальному закону України, їх характеристика.

Межі кримінальної відповідальності співучасників.

Кваліфікація дій співучасників, індивідуалізація їх відповідальності і покарання. Спеціальні питання співучасті у кримінальному правопорушенні. Добровільна відмова при співучасті.

Поняття та форми причетності до кримінального правопорушення.

Тема 8. Множинність кримінальних правопорушень

Поняття множинності кримінальних правопорушень та юридична характеристика. Види множинності кримінальних правопорушень.

Поняття і ознаки сукупності кримінальних правопорушень. Види сукупності кримінальних правопорушень.

Поняття і ознаки повторності кримінальних правопорушень. Види повторності кримінальних правопорушень. Співвідношення сукупності і повторності кримінальних правопорушень.

Поняття рецидиву кримінальних правопорушень. Види рецидиву кримінальних правопорушень. Загальний, спеціальний, пенітенціарний рецидив. Кримінально-правові наслідки рецидиву.

Тема 9. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Поняття та види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Поняття та умови правомірності необхідної оборони. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Підстави і ознаки крайньої необхідності. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Тема 10. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття, підстави, ознаки звільнення від кримінальної відповідальності. Види звільнення від кримінальної відповідальності. Характеристика видів звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності особи у зв'язку: з дійовим каяттям; за примиренням винного з потерпілим; з передачею особи на поруки; із зміною обстановки; із закінченням строків давності.

Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності, передбачених в нормах Особливої частини КК України.

Тема 11. Поняття покарання та його види

Поняття, ознаки покарання. Мета покарання за кримінальним правом України. Система та види покарання у чинному законодавстві. Основні, додаткові та змішані покарання. Види покарань, які виконують та контролюють органи пробації та їх характеристика. Позбавлення спеціального звання. Позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю. Громадські роботи. Виправні роботи. Арешт. Обмеження волі. Позбавлення волі на певний строк. Довічне позбавлення волі.

Характеристика інших видів покарань. Штраф. Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Службові обмеження для військовослужбовців. Конфіскація майна. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців.

Тема 12. Призначення покарання

Принципи призначення покарання. Загальні засади призначення покарання за кримінальним законом України. Обставини, що пом'якшують чи обтяжують відповідальність. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за сукупністю злочинів. Межі остаточного покарання, що призначається за сукупністю злочинів. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.

Тема 13. Звільнення від покарання та його відбування

Поняття та види звільнення від покарання.

Звільнення від покарання через втрату суспільної небезпеки особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Підстави і умови звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Підстави скасування звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення від покарання внаслідок перебігу строків давності виконання обвинувального вироку. Строки давності, перерив перебігу строків давності та їх поновлення.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Порядок і підстави умовно-дострокового звільнення і заміни невідбутої частини покарання. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від відбування покарання за хворобою. Звільнення від відбування покарання на підставі закону України про амністію або акта про помилування.

Тема 14. Поняття та правові наслідки судимості

Поняття та види судимості.

Поняття та правові наслідки судимості.

Засуджені особи, які не мають судимості.

Строки погашення судимості.

Зняття судимості. Підстави та порядок погашення та зняття судимості.

Тема 15. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

Особливості та види звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру.

Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх та особливості призначення покарання до неповнолітніх. Штраф.

Громадські роботи. Виправні роботи. Арешт. Позбавлення волі на певний строк. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Особливості звільнення неповнолітніх від відбування покарання з випробуванням. Особливості звільнення неповнолітніх від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру.

Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності та відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності.

Особливості умовно-дострокового звільнення неповнолітніх від відбування покарання. Погашення та зняття судимості щодо осіб, які вчинили злочин до досягнення ними вісімнадцятирічного віку.

Тема 16. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права України

Особлива частина кримінального права України як специфічний розділ окремої галузі права, як складова частина єдиної науки кримінального права та як навчальна дисципліна в юридичному навчальному закладі.

Підстави поділу кримінального права України на Загальну та Особливу частини. Єдність та взаємозв'язок Загальної та Особливої частин. Особливості нормативних приписів (кримінально-правових норм), що утворюють її зміст Особливої частини. Джерела Особливої частини кримінального права України.

Система Особливої частини кримінального права України, її поняття та особливості. Основні правила систематизації Особливої частини кримінального права України. Загальна характеристика системи Особливої частини КК України 2001 р. Значення Особливої частини кримінального права України. Особлива частина кримінального права України як навчальна дисципліна, її предмет та основні методи дослідження. Поняття та правила кваліфікації кримінальних правопорушень.

Тема 17. Злочини проти основ національної безпеки України

Національна безпека України як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: особливості конструкції юридичних складів та види цього злочину.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: аналіз юридичного складу злочину, особливості кваліфікації за сукупністю з іншими злочинами.

Державна зрада: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила державну зраду.

Посягання на життя державного чи громадського діяча: аналіз юридичного складу злочину.

Диверсія: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину, форми диверсії.

Шпигунство: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила шпигунство.

Тема 18. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

Систематизація юридичних складів кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи за чинним кримінальним законодавством України.

Кримінальні правопорушення проти життя. Кримінально-правове поняття вбивства. Види вбивств за КК України. Умисне вбивство без обтяжуючих і без пом'якшуючих обставин: відмежування від інших видів умисних вбивств. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах: аналіз юридичного складу злочину, особливості кваліфікації окремих його різновидів. Умисні вбивства при пом'якшуючих обставинах: особливості юридичних складів умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини та умисного вбивства при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Вбивство через необережність: особливості суб'єктивної сторони юридичного складу злочину. Доведення до самогубства: особливості юридичного складу злочину, відмежування від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Кримінальні правопорушення проти здоров'я. Поняття тілесного ушкодження: медичний та юридичний критерій. Види тілесних ушкоджень за КК України. Залежність ступеня тяжкості тілесних ушкоджень від тривалості розладу здоров'я та розміру стійкої втрати працездатності. Умисне тяжке тілесне ушкодження: аналіз юридичних складів злочину. Умисне тяжке тілесне ушкодження: особливості юридичного складу злочину. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості юридичного складу злочину, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Умисне легке тілесне ушкодження: види, особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Побої і мордування: аналіз юридичного складу

кримінального правопорушення. Каткування: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Воля, честь та гідність як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи. Система кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Насильницьке зникнення. Захоплення заручників. Підміна дитини. Торгівля людьми. Експлуатація дитини. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Незаконне поміщення в психіатричний заклад. Примушування до шлюбу.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Статева свобода та статева недоторканість як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Види злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Згвалтування. Сексуальне насильство. Примушування до вступу в статевий зв'язок. Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Розбещення неповнолітніх.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих та особистих прав і свобод людини і громадянина.

Конституційні права і свободи громадянина як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти виборчих та особистих прав і свобод людини і громадянина. Класифікація кримінальних правопорушень проти виборчих та особистих прав і свобод людини і громадянина.

Кримінальні правопорушення проти народного волевиявлення, інших виборчих прав громадян.

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача. Надання неправдивих

відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або інше несанкціоноване втручання в роботу Державного реєстру виборців. Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше одного разу, викрадення пошкодження, приховування або знищення виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі. Незаконне знищення або пошкодження виборчої документації або документації референдуму. Порушення таємниці голосування. Порушення порядку фінансування політичної партії, передвиборної агітації чи агітації референдуму. Підкуп виборця, учасника референдуму, члена виборчої комісії або комісії з референдуму.

Кримінальні правопорушення проти трудових та інших соціально-економічних прав людини.

Перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій. Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів. Грубе порушення законодавства про працю. Грубе порушення угоди про працю. Примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку. Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат. Порушення права на отримання освіти. Порушення права на безоплатну медичну допомогу.

Кримінальні правопорушення проти недоторканності приватного життя особи.

Порушення недоторканності житла. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер.

Кримінальні правопорушення проти свободи совісті.

Пошкодження релігійних споруд чи культових будинків. Незаконне утримування, осквернення або знищення релігійних святинь. Перешкоджання здійсненню релігійного обряду. Посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів.

Кримінальні правопорушення у сфері охорони права на об'єкти інтелектуальної власності.

Порушення авторського права і суміжних прав. Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію.

Кримінальні правопорушення проти сім'ї і дітей.

Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків. Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування. Зловживання опікунськими правами. Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння). Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння).

Тема 22. Кримінальні правопорушення проти власності

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.

Власність як родовий об'єкт злочинів. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти власності. Класифікація кримінальних правопорушень проти власності. Безпосередні об'єкти кримінальних правопорушень проти власності. Предмет кримінальних правопорушень проти власності. Відмежування складів кримінальних правопорушень проти власності від суміжних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти власності, що полягають у заволодінні чужим майном.

Крадіжка. Грабіж. Розбій. Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання. Вимагання. Шахрайство. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Кримінальні правопорушення проти власності, не пов'язані із заволодінням чужим майном.

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Умисне знищення або пошкодження майна. Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики. Погроза знищення майна. Необережне знищення або пошкодження майна. Порушення обов'язків щодо охорони майна. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом.

Тема 23. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Господарська діяльність як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень у сфері господарської та пов'язаної з нею діяльності.

Класифікація кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності. Видові об'єкти кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Кримінальні правопорушення проти системи грошового обігу, фондового ринку і порядку обігу деяких документів.

Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних

захисних елементів. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення. Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених контрольних марок. Маніпулювання на фондовому ринку. Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів. Порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів. Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів. Незаконне використання інсайдерської інформації. Приховування інформації про діяльність емітента.

Кримінальні правопорушення проти системи оподаткування і системи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.

Кримінальні правопорушення проти порядку переміщення предметів через митний кордон України.

Контрабанда. Переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України.

Кримінальні правопорушення проти порядку зайняття господарською діяльністю.

Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва. Зайняття гральним бізнесом. Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб – підприємців. Протидія законній господарській діяльності. Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом. Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом. Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції.

Кримінальні правопорушення проти прав кредиторів.

Доведення банку до неплатоспроможності. Доведення до банкрутства. Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності. Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування

неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи. Шахрайство з фінансовими ресурсами.

Кримінальне правопорушення проти порядку приватизації.

Незаконна приватизація державного, комунального майна.

Тема 24. Кримінальні правопорушення проти довкілля

Екологічна безпека навколишнього природного середовища як родовий об'єкт кримінальних правопорушень проти довкілля. Особливості безпосередніх об'єктів кримінальних правопорушень проти довкілля.

Співвідношення кримінальних правопорушень проти довкілля із кримінальними правопорушеннями проти власності: розмежування юридичних складів цих груп кримінальних правопорушень та кваліфікація за сукупністю кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти екологічної безпеки (порушення правил екологічної безпеки; невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення; приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення; проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання землі, її надр (забруднення або псування земель; порушення правил охорони або використання надр; безгосподарське використання земель): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання водних ресурсів та атмосферного повітря (порушення правил охорони вод; забруднення моря; порушення законодавства про континентальний шельф України; забруднення атмосферного повітря): загальна характеристика та особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання об'єктів флори і фауни (знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу; незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу; порушення законодавства про захист рослин; незаконне полювання; незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом; проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів; порушення ветеринарних правил; умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду): загальна характеристика та особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Тема 25. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

Кримінальні правопорушення у сфері громадської безпеки. Види кримінальних правопорушень у сфері громадської безпеки.

Злочини пов'язані з діяльністю злочинних організацій. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній. Встановлення або поширення злочинного впливу. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності. Бандитизм. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань.

Кримінальні правопорушення пов'язані з тероризмом. Терористичний акт. Втягнення у вчинення терористичного акту. Публічні заклики до вчинення терористичного акту. Створення терористичної групи чи терористичної організації. Сприяння вчиненню терористичного акту. Фінансування тероризму. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності.

Злочини, які пов'язані з порушенням спеціальних правил. Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї, або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів.

Тема 26. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

Безпека виробництва як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва. Класифікація кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Кримінальні правопорушення, що порушують загальні правила безпеки праці.

Порушення вимог законодавства про охорону праці. Порушення правил, безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд.

Тема 27. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Класифікація кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації залізничного, водного і повітряного транспорту.

Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту. Здійснення професійної діяльності членом екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом (диспетчером служби руху) у стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних чи психотропних речовин. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства. Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків. Порушення правил повітряних польотів. Порушення правил використання повітряного простору. Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда. Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха. Неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден.

Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації автомобільного і міського електричного транспорту.

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації. Порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху. Незаконне заволодіння транспортним засобом. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу.

Кримінальні правопорушення у сфері безпечного функціонування всіх видів механічного та трубопровідного транспорту.

Порушення чинних на транспорті правил. Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів.

Тема 28. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Громадський порядок і моральність як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Класифікація кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку.

Групове порушення громадського порядку. Масові заворушення. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку. Хуліганство.

Кримінальні правопорушення проти моральності.

Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду. Жорстоке поводження з тваринами. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів. Створення або утримання місць розпусти і звідництво. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність.

Тема 29. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Здоров'я населення як об'єкт кримінально-правової охорони.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичного складу злочину, відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем відмежування від інших злочинів, кваліфікація за сукупністю з іншими злочинами. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів.

Інші кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів

або прекурсорів (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту; посів або вирощування снотворного маку чи конопель; викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням; незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів; незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів; незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин.

Тема 30. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Особливості юридичних складів кримінальних правопорушень, які посягають на відносини у сфері охорони державної таємниці або конфіденційність інформації. Кримінальні правопорушення, які посягають на недоторканість державного кордону України. Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів.

Тема 31. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти порядку управління (авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян) та кримінальні правопорушення проти журналістів.

Кримінальні правопорушення, що посягають на авторитет органів державної влади в частині дотримання встановленого законодавством порядку використання державних символів.

Наруга над державними символами. Незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні.

Кримінальні правопорушення, що посягають на авторитет органів державної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян в частині дотримання встановленого законодавством порядку діяльності підприємств, установ або організацій та об'єднань громадян.

Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій. Захоплення державних або громадських будівель чи споруд.

Кримінальні правопорушення проти представників влади та інших осіб у зв'язку з виконанням службових обов'язків або державною, службовою чи громадською діяльністю.

Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, судового експерта, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця. Втручання у діяльність державного діяча. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу. Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча. Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника. Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради. Перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати. Перешкоджання діяльності Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок.

Кримінальні правопорушення, що посягають на авторитет органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян в частині дотримання встановленого законодавством порядку обігу та використання документів, печаток, штампів, бланків, спеціальних технічних засобів отримання інформації та ліній зв'язку.

Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів. Незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації. Умисне пошкодження або руйнування телекомунікаційної мережі.

Інші кримінальні правопорушення, що посягають на авторитет органів влади та місцевого самоврядування, об'єднань громадян, державних підприємств, установ чи організацій.

Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Підкуп працівника підприємства, установи чи

організації. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань. Самоправство.

Порядок управління та професійна діяльність журналістів як родовий об'єкт злочинів. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти журналістів.

Умисне знищення або пошкодження майна журналіста. Посягання на життя журналіста. Захоплення журналіста як заручника.

Тема 32. Кримінальні правопорушення у сфері використання обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку

Особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Несанкціоноване втручання в роботу ЕОМ (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку. Порушення правил експлуатації ЕОМ (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них обробляється. Перешкоджання роботі ЕОМ (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку.

Тема 33. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг.

Службова діяльність та професійна діяльність, пов'язана із наданням публічних послуг як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг. Класифікація кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг.

Кримінальні правопорушення, що посягають на нормальну службову діяльність в органах державної влади, місцевого самоврядування та інших юридичних особах публічного права.

Зловживання владою або службовим становищем. Здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Декларування недостовірної інформації. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Незаконне збагачення. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі. Провокація підкупу.

Кримінальні правопорушення, що посягають на нормальну службову діяльність в юридичних особах приватного права.

Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми.

Кримінальні правопорушення, що посягають на нормальну службову діяльність в юридичних особах як публічного, так і приватного права.

Службове підроблення. Службова недбалість. Зловживання впливом.

Кримінальні правопорушення, що посягають на нормальну професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг.

Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань.

Тема 34. Кримінальні правопорушення проти правосуддя

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Кримінальні правопорушення у сфері належної реалізації конституційних принципів здійснення правосуддя.

Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Порушення права на захист. Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови. Втручання в діяльність судових органів. Незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду.

Кримінальні правопорушення у сфері охорони життя, здоров'я, власності, особистої безпеки суддів, присяжних та інших учасників провадження.

Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного. Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного. Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя.

Кримінальні правопорушення у сфері одержання достовірних доказів та істинних висновків під час здійснення кримінального провадження.

Примушування давати показання. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення. Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу. Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків. Перешкоджання з'явленню свідка,

потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку. Представництво в суді без повноважень.

Кримінальні правопорушення у сфері своєчасного розкриття та припинення злочинних посягань

Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист. Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист. Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування. Порушення правил адміністративного нагляду. Приховування злочину.

Кримінальні правопорушення у сфері належного виконання судових актів та заходів впливу, що ними призначені.

Невиконання судового рішення. Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описано чи підлягає конфіскації. Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі. Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості. Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі. Злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань. Дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Втеча із спеціалізованого лікувального закладу.

Тема 35. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок підлеглих та військової честі.

Непокора. Невиконання наказу. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків. Погроза або насильство щодо начальника. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглих.

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок проходження військової служби.

Самовільне залишення військової частини або місця служби. Дезертирство. Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом.

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок управління військовим майном.

Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або

зловживання службовим становищем. Умисне знищення або пошкодження військового майна. Необережне знищення або пошкодження військового майна. Втрата військового майна.

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок експлуатації озброєння і військової техніки.

Порушення правил поведінки зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Порушення правил водіння або експлуатації машин. Порушення правил польотів або підготовки до них. Порушення правил кораблеводіння.

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок несення спеціальних служб.

Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання. Порушення правил несення прикордонної служби. Порушення правил несення бойового чергування. Порушення статутних правил внутрішньої служби.

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок зберігання військової таємниці.

Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості.

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок здійснення своїх повноважень військовими службовими особами Збройних Сил України та інших військових формувань.

Недбале ставлення до військової служби. Бездіяльність військової влади. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок виконання військового обов'язку в бою та інших особливих умовах.

Здача або залишення ворогові засобів ведення війни. Залишення гинучого військового корабля. Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю. Добровільна здача в полон.

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок дотримання звичаїв та правил ведення війни.

Злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні. Мародерство. Насильство над населенням у районі воєнних дій. Погане поведіння з військовополоненими. Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала та зловживання нею.

Тема 36. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Мир, безпека людства та міжнародний правопорядок як родовий об'єкт кримінальних правопорушень. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Класифікація кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Кримінальні правопорушення проти миру.

Пропаганда війни. Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни. Порушення законів та звичаїв війни. Найманство.

Кримінальні правопорушення проти безпеки людства.

Застосування зброї масового знищення. Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення. Екоцид. Геноцид.

Кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку.

Посягання на життя представника іноземної держави. Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист. Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала. Піратство.

Тема 37. Рішення Європейського суду з прав людини в кримінальних справах

Справа «Шиянов проти України» (Заява № 12552/09). Справа «Холодков і Холодкова проти України» (Заява № 29697/08). Справа «Риженко проти України» (Заява № 55902/11). Справа «Гордієнко проти України» (Заява № 276209). Справа «Буглов проти України» (Заява № 28825/02). Справа «Щербаков проти України» (Заява № 39708/13). Справа «Кушнір проти України» (Заява № 42184/09). Справа «Космата проти України» (Заява № № 10558/11 і 28218/11). Справа «Басюк проти України» (Заява № 51151/10). Справа «Чумак проти України» (Заява № 60790/12). Справа «Прилуцький проти України» (Заява № 40429/08). Справа «Шульга проти України» (Заява № 40298/06). Справа «Гучін та Гучіна проти України» (Заява № 40458/08). Справа «Ігор Тарасов проти України» (Заява № 44396/05). Справа «Падура проти України» (Заява № 48229/10).

Справа «Сінькова проти України» (Заява № 39496/11). Спільна окрема думка суддів Юдковської, Моток і Пацолая, яка частково не співпадає з позицією більшості.

Рішення у справі «Ростовцев проти України» (Заява № 2728/16).

Справа «Арская проти України» (Заява № 45076/05).

1.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної форми навчання								
		Всього	У тому числі						С.р.	
			Лек.	Пр.	Лаб.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Поняття та система кримінального права. Поняття кримінального правопорушення. Склад кримінального правопорушення.										
1	Поняття, завдання та система кримінального права України.	9		2		2		-		5
2	Закон про кримінальну відповідальність.	5		-		-		-		5
3	Поняття кримінального правопорушення. Склад кримінального правопорушення.	9		2		2		-		5
4	Кримінальна відповідальність та її підстави.	5		-		-		-		5
5	Об'єкт кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення.	9		2		2		-		5
6	Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.	9		2		2		-		5
	Разом за змістовим модулем 1	46		8		8		-		30
Змістовий модуль 2. Стадії вчинення кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні. Множинність кримінальних правопорушень. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння										

7	Стадії вчинення кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні.	9		2		2		-		5
8	Множинність кримінальних правопорушень.	5		-		-		-		5
9	Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.	9		2		2		-		5
10	Звільнення від кримінальної відповідальності.	7		2		-		-		5
	Разом за змістовим модулем 2	30		6		4		-		20
Змістовий модуль 3. Призначення та звільнення від кримінального покарання										
11	Поняття покарання та його види.	9		2		2		-		5
12	Призначення покарання.	5		-		-		-		5
13	Звільнення від покарання та його відбування.	5		-		-		-		5
14	Поняття та правові наслідки судимості.	5		-		-		-		5
15	Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.	5		-		-		-		5
	Разом за змістовим модулем 3	29		2		2		-		25
Змістовий модуль 4. Кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень передбачених розділом I, II, III, IV Особливої частини КК України										
16	Поняття, система та значення Особливої частини Кримінального права України.	5		-		-		-		5
17	Злочини проти основ національної безпеки України.	9		2		2		-		5
18	Кримінальні првпорущення проти життя та здоров'я особи.	9		2		2		-		5
19	Кримінальні правопорушення проти волі,	9		2		2		-		5

	честі та гідності особи.								
20	Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.	9		2		2		-	5
	Разом за змістовим модулем 4	41		8		8		-	25
Змістовий модуль 5. Кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень передбачених розділом V ,VI, VII, VIII, IX, X Особливої частини КК України									
21	Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.	10		-		-		-	10
22	Кримінальні правопорушення проти власності.	9		2		2		-	5
23	Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.	9		2		2		-	5
24	Кримінальні правопорушення проти довкілля	10		-		-		-	10
25	Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.	9		2		2		-	5
26	Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	5		-		-		-	5
	Разом за змістовим модулем 5	52		6		6		-	40
Змістовий модуль 6. Кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень передбачених розділом XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI Особливої частини КК України									
27	Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.	9		2		2		-	5
28	Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.	9		2		2		-	5

29	Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.	9		2		2		-		5
30	Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	10		-		-		-		10
31	Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.	10		-		-		-		10
32	Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та компютерних мереж і мереж електрозв'язку	10		-		-		-		10
	Разом за змістовим модулем 6	57		6		6		-		45
Змістовий модуль 7. Кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень передбачених розділом XVII, XVIII, XIX, XX Особливої частини КК України										
33	Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.	9		2		2		-		5
34	Кримінальні правопорушення проти	9		2		2		-		5

	правосуддя.								
35	Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).	10		-		-		-	10
36	Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.	7		2		-		-	5
37	Рішення Європейського суду з прав людини в кримінальних справах.	10		-		-		-	10
	Разом за змістовим модулем 7	45		6		4			35
	Усього годин за дисципліну	330		42		38			220

1.3 Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з навчальної дисципліни «Кримінальне право»

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка», затвердженого вченою радою НУ «Чернігівська політехніка» (протокол № 6 від 31.08.2020 р.) та введеного в дію наказом ректора ЧНТУ від 31.08.2020 р. №26

З даної дисципліни, навчальним планом передбачений екзамен (диференційований залік) в кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на екзамені (диференційованому заліку). Складання екзамену (диференційованого заліку) є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для здобувачів вищої освіти, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру (з мінімальними вимогами до знань) та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати екзамен (диференційований залік).

Повторне складання екзамену (диференційованого заліку) з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, перевірки результатів виконання різноманітних

індивідуальних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачами вищої освіти та інших формах, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни.

Семестровий контроль у вигляді заліку проводиться під час сесії за двома теоретичні питання (по 20 балів максимум за кожне). Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до оцінки отриманої на заліку. Взаємозв'язок між набраними балами і оцінкою наведений у робочій програмі навчальної дисципліни.

Семестровий контроль у вигляді екзамену проводиться під час сесії за трьома запитаннями: двома теоретичними (по 10 балів максимум за кожне) та одним практичним (20 балів максимум). Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до екзаменаційної оцінки. Взаємозв'язок між набраними балами і оцінкою наведений у робочій програмі навчальної дисципліни.

У випадку, якщо здобувач вищої освіти протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні завдання або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які здобувач вищої освіти може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – Е, 60 балів), то він не допускається до складання екзамену (диференційованого заліку) під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому в розділі 6 «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка»», затвердженого вченою радою НУ «Чернігівська політехніка» (протокол № 6 від 31.08.2020 р.) та введеного в дію наказом ректора ЧНТУ від 31.08.2020 р. №26

2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Поняття, завдання та система кримінального права України

Перелік питань для самостійного опрацювання

- 1. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.**
- 2. МЕТОД КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.**
- 3. СИСТЕМА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.**

Завдання для самостійної роботи

(теми рефератів, доповідей)

1. Становлення і розвиток кримінального законодавства. Діюче кримінальне законодавство України.
2. Тлумачення кримінального закону: поняття і види.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2019 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2019. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2013. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.
7. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. К.: Фенікс, 2018. 394 с.
8. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
9. Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві України : монографія. Харків : Право, 2016. 256 с.
- 10.Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. К.: Фенікс, 2018. 394 с.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття кримінального закону.
2. Структура кримінального кодексу.
3. Тлумачення кримінального закону.
4. Принципи чинності та дії кримінального закону.

Контрольні питання для самостійного оцінювання знань

1. Поняття і значення кримінального закону України.
2. Принципи чинності кримінального закону у просторі.
3. Чинність кримінального закону у часі.
4. Зворотна сила кримінального закону.
5. Види диспозицій і санкцій.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Види, система і структура кримінальних законів.
2. Окремі види принципів кримінально-правової кваліфікації.
3. Значення правильної кримінально-правової кваліфікації.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2019 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2019. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2013. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.
7. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. К.: Фенікс, 2018. 394 с.
8. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
9. Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві України : монографія. Харків : Право, 2016. 256 с.
10. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. К.: Фенікс, 2018. 394 с.

Тема 3. Поняття кримінального правопорушення. Склад кримінального правопорушення.

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Визначення поняття кримінального правопорушення. Ознаки кримінального правопорушення.
2. Класифікація кримінальних правопорушень, її значення. Відмінність злочинів від кримінальних проступків.
3. Поняття складу кримінального правопорушення і його значення.
4. Елементи і ознаки складу кримінального правопорушення.
5. Види складів кримінальних правопорушень.

Контрольні питання для самостійного оцінювання знань

1. Поняття та ознаки кримінального правопорушення.
2. Малозначність діяння. Значення ч. 2 ст. 11 КК України для поняття кримінального правопорушення.
3. Кримінально-правові відносини, їх суб'єкти і зміст.
4. Криміналізація суспільно небезпечних діянь.
5. Декриміналізація суспільно небезпечних діянь.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Значення вірного встановлення складу кримінального правопорушення для практичної діяльності.
2. Склад кримінального правопорушення і кваліфікація кримінального правопорушення.
3. Обов'язкові і факультативні ознаки складу кримінального правопорушення.
4. Поняття кваліфікації кримінального правопорушення та її значення.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.

4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2013. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В.І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.
8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Бойко А. М., Брич Л. П., Задоя К. П., Мельник М. І., Письменський Є. О., Ришелюк А. М. та ін. Вид. 11. Київ : Дакор, 2019. 1360 с.
9. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 4. Кримінальна відповідальність та її підстави.

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття і юридичні підстави кримінальної відповідальності.
2. Виникнення та припинення кримінальної відповідальності.
3. Форми кримінальної відповідальності.

Контрольні питання для самостійного оцінювання знань

1. Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності.
2. Поняття, ознаки, зміст кримінальної відповідальності.
3. Принципи кримінальної відповідальності.
4. Мета та функції кримінальної відповідальності.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.

4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2019 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2019. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2013. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В.І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.
8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Бойко А. М., Брич Л. П., Задоя К. П., Мельник М. І., Письменський Є. О., Ришелюк А. М. та ін. Вид. 11. Київ : Дакор, 2019. 1360 с.
9. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 5. Об'єкт кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття об'єкта кримінального правопорушення.
2. Види об'єктів кримінальних правопорушень.
3. Основний і додатковий безпосередні об'єкти.
4. Поняття предмету кримінального правопорушення та його місце в структурі складу кримінального правопорушення.
5. Поняття і значення об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
6. Обов'язкові та факультативної ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
7. Суспільно-небезпечна дія чи бездіяльність.
8. Суспільно-небезпечні наслідки, їх значення в кримінальному праві.
9. Кримінальні правопорушення з матеріальним та формальним складом. Види суспільно-небезпечних наслідків.
10. Причинний зв'язок у кримінальному праві та його значення.
11. Види причинного зв'язку.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Значення нездоланної сили, фізичного та психічного примусу для вирішення питання про кримінальну відповідальність.
2. Умови кримінальної відповідальності за кримінальну протиправну бездіяльність.
3. Види причинного зв'язку.
4. Значення факультативних ознак об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення для кримінальної відповідальності.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2019 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2019. 213с.
5. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В.І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.
6. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.
7. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. К.: Фенікс, 2018. 394 с.
8. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
9. Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві України : монографія. Харків : Право, 2016. 256 с.
10. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. К.: Фенікс, 2018. 394 с.

Тема 6. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Значення суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

2. Форми вини в кримінальному праві.
3. Умисел та його види.
4. Поняття необережності та її види.
5. Поняття суб'єкта кримінального правопорушення.
6. Загальний і спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В.І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
7. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.
8. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. К.: Фенікс, 2018. 394 с.

Тема 7. Стадії вчинення кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття й види стадій вчинення умисного кримінального правопорушення.
2. Закінчене та незакінчене кримінальне правопорушення.
3. Готування до кримінального правопорушення.
4. Замах на кримінальне правопорушення та його види.
5. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення.
6. Поняття і значення співучасті у кримінальному правопорушенні, її об'єктивні і суб'єктивні ознаки.
7. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні.

8. Види співучасників.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Співучасть у кримінальному правопорушенні із спеціальним суб'єктом.
2. Форми співучасті.
3. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи чи злочинної організації.
4. Добровільна відмова співучасників.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2019 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2019. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2013. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М..К.: Дакор, 2019. 13844 с.
7. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.
8. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. К.: Фенікс, 2018. 394 с.

Тема 8. Множинність кримінальних правопорушень

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття і ознаки множинності. Види множинності кримінальних правопорушень.
2. Сукупність кримінальних правопорушень та її ознаки.
3. Види сукупності кримінальних правопорушень. Відмежування сукупності кримінальних правопорушень від одиночного

- кримінального правопорушення.
4. Поняття та ознаки повторності кримінальних правопорушень. Види повторності кримінальних правопорушень.
 5. Поняття і ознаки рецидиву кримінального правопорушення. Види рецидиву.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Відмінність продовжуваного кримінального правопорушення від повторності кримінальних правопорушень.
5. Кваліфікація кримінальних правопорушень при ідеальній та реальній сукупності кримінальних правопорушень.
6. Значення повторності для кваліфікації кримінальних правопорушень та призначення покарання.
7. Одиначне кримінальне правопорушення як структурний елемент множинності злочинів.
8. Відмежуванням сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції норм.
9. Правові наслідки повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Зінченко І.О. Множинність злочинів: поняття, види, призначення покарання: монографія. Х : Фінн, 2008. 336 с.
5. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
6. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
7. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М..К.: Дакор, 2019. 13844 с.
8. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.

9. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підруч. К.: Фенікс, 2018. 394 с.

Тема 9. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
2. Поняття та умови правомірності необхідної оборони.
3. Підстави і ознаки крайньої необхідності.
4. Виконання наказу або розпорядження.
5. Підстави і ознаки затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Умови правомірності завдання шкоди особі, яку затримують.
6. Діяння пов'язане з ризиком.
7. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Література до теми

1. Анчукова М.В. Виправданий ризик як обставина, що виключає злочинність діяння: монографія. Харків.: Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2006. 168 с.
2. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
3. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
4. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
5. Дячук С.І. Виконання наказу чи розпорядження у кримінальному праві (основні поняття, проблеми кваліфікації, удосконалення законодавства). К.: Атіка, 2001. 176 с.
6. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2019 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2019. 213с.
7. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2013. 1416с.
8. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.

9. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М..К.: Дакор, 2019. 13844 с.
10. Примаченко В.Ф. Затримання особи, яка вчинила злочин, як обставина, що виключає злочинність діяння: Навчальний посібник. Дніпро-петровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2006. 80 с.

Тема 10. Звільнення від кримінальної відповідальності

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття, підстави та види звільнення від кримінальної відповідальності.
2. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.
3. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
4. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
5. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
6. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Звільнення від кримінальної відповідальності у випадках, передбачених статтями Особливої частини ККУ.
2. Зупинення та переривання перебігу строків давності.
3. Амністія як вид звільнення від кримінальної відповідальності.
4. Поняття помилування, особливості застосування.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник у 3-х томах. Том 1. Загальні засади. – 2-ге вид., виправ. і доп. – К. : ВД «Дакор», 2019. – 562 с.
2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти томах. Том 17 : Кримінальне право. Редкол. : В.Я. Тацій (голова), В.І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Х. : Право, 2017. – 1064 с.

3. Дудоров О.О. Кримінальне право: теорія і практика (вибрані праці) / О.О. Дудоров. – К. : Ваіте, 2017. – 872 с.
4. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право : навчальний посібник / за ред. М.І. Хавронюка. – К. : Ваіте, 2014. – 944 с.
5. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В.І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.
6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Бойко А. М., Брич Л. П., Задоя К. П., Мельник М. І., Письменський Є. О., Ришелюк А. М. та ін. Вид. 11. Київ : Дакор, 2019. 1360 с.

Тема 11. Поняття покарання та його види.

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття та ознаки покарання за кримінальним правом України.
2. Мета покарання.
3. Поняття та значення системи покарань за кримінальним правом.
4. Види (класифікація) покарань.
5. Характеристика основних видів покарань.
6. Додаткові покарання, їх види.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В.І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2013. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.
7. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А.,

Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 12. Призначення покарання.

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Загальні засади призначення покарання.
2. Загальна характеристика обставин, які обтяжують чи пом'якшують покарання, їх значення.
3. Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та правопорушення, вчинене у співучасті.
4. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.
5. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень.
6. Призначення покарання за сукупністю вироків.
7. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.
8. Межі призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень та сукупністю вироків.
9. Порядок призначення різнорідних основних та додаткових покарань за сукупністю кримінальних правопорушень та вироків.
10. Призначення покарання при одночасному збігу сукупності кримінальних правопорушень і сукупності вироків.
11. Відмінність призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень від призначення покарання за сукупністю вироків.
12. Покарання безстрокові, строкові та не пов'язані з встановленням строків Загальні та спеціальні покарання.
13. Покарання, які застосовуються тільки до засуджених військовослужбовців.
14. Обчислення строків покарання.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.

5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
7. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.

Тема 13. Звільнення від кримінального покарання та його відбування

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття та види звільнення від покарання та від його відбування.
2. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.
3. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років (ст. 79 КК).
4. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку (ст. 80 КК).
5. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
6. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
7. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.
8. Звільнення від покарання за хворобою.
9. Звільнення від покарання на підставі закону України про амністію або акта про помилування.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.

6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
7. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.

Тема 14. Поняття та правові наслідки судимості

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття та правові наслідки судимості.
2. Зняття судимості.
3. Строки погашення судимості.
4. Обчислення строків погашення судимості.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
7. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного суду України. Упорядник С.Г. Туманов. К.: Право, 2019. 792с.

Тема 15. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх.

2. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх, та їх особливості.
3. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.
4. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
5. Погашення та зняття судимості.
6. Примусові заходи виховного характеру.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М..К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 16. Поняття, система та значення Особливої частини Кримінального права України

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Система Особливої частини кримінального права України.
2. Вимоги, що ставляться до систематизації норм Особливої частини.
3. Поняття кваліфікації кримінальних правопорушень, етапи її здійснення.
4. Принципи кваліфікації кримінальних правопорушень.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

- 1.Поняття правильної кваліфікації.
2. Значення правильної кваліфікації для вирішення питань матеріального кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики.
3. Юридичне закріплення результатів кваліфікації.

4. Формулювання обвинувачення і формула кваліфікації кримінального правопорушення, вимоги до неї.

Література до теми

1. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, Л.М. Демидова, та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, Л.М. Демидової. Харків: Право, 2017. 440 с.

2. Бабаніна В. В. Механізм створення та реалізації кримінального законодавства України: монографія. Київ, ФОП Маслаков, 2019. 512 с.

3. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.

4. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.

5. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 17. Злочини проти основ національної безпеки України

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття і загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

2. Види злочинів проти національної безпеки України

3. Об'єктивна сторона злочину "Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України."

3. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності, передбачені ч. 2 ст. 111 і ч. 2 ст. 114 КК України.

4. Потерпілі від злочину "Посягання на життя державного чи громадського діяча."

5. Диверсія (ст. 113 Кримінального Кодексу України) характеристика цього злочину.

6. Шпигунство (ст. 114 Кримінального Кодексу України) як злочин проти національної безпеки.

7. Державна зрада

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.

2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 18. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття вбивства і його види.
2. Класифікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.
3. Поняття та види тілесних ушкоджень.
5. Побої і мордування (ст. 126), їх відмінність від тілесного ушкодження.
6. Каткування (ст. 127 Кримінального Кодексу України).
7. Кримінальні правопорушення, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людини, які вчиняються у сфері медичного обслуговування.
8. Залишення в небезпеці (ст. 135 Кримінального кодексу України).
9. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст. 136 Кримінального кодексу України).

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.

4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.

5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.

6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття, загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.
2. Види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.
3. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини.
4. Насильницьке зникнення (ст.146-1 КК України).
5. Захоплення заручників.
3. Торгівля людьми.
4. Відмінність незаконного позбавлення волі від викрадення людини.
5. Розкрити елементи складів кримінальних правопорушень "Підміна дитини" (ст. 148 Кримінального кодексу України) та "Експлуатація дітей" (ст. 150 Кримінального кодексу України).
6. Незаконне поміщення в психіатричний заклад (ст. 151 Кримінального кодексу України).
7. Примушування до шлюбу (ст.151-2 КК України).

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.

5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.

6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

2. Види кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

3. Згвалтування.

4. Сексуальне насильство.

5. Примушування до вступу в статевий зв'язок.

6. Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку.

7. Розбещення неповнолітніх.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Статева свобода та статева недоторканість як родовий об'єкт кримінальних правопорушень.

2. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.

2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.

3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.

4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.

5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.

6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих та особистих прав і свобод людини і громадянина.

2. Кримінальні правопорушення проти виборчих прав громадян:

- *Перешкодження здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача.*

- *Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або інше несанкціоноване втручання в роботу Державного реєстру виборців.*

- *Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше одного разу, викрадення пошкодження, приховування або знищення виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі.*

- *Незаконне знищення або пошкодження виборчої документації або документації референдуму.*

- *Порушення таємниці голосування.*

- *Порушення порядку фінансування політичної партії, передвиборної агітації чи агітації референдуму.*

- *Підкуп виборця, учасника референдуму, члена виборчої комісії або комісії з референдуму.*

3. Кримінальні правопорушення проти трудових та інших соціально-економічних прав людини:

- *Перешкодження законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій.*

- *Перешкодження законній професійній діяльності журналістів.*

- *Грубе порушення законодавства про працю.*

- *Грубе порушення угоди про працю.*

- *Примушування до участі у страйку або перешкодження участі у страйку.*

- *Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат.*

- *Порушення права на отримання освіти.*
 - *Порушення права на безоплатну медичну допомогу.*
4. Кримінальні правопорушення проти недоторканності приватного життя особи:
- *Порушення недоторканності житла.*
 - *Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер.*
 - *Порушення недоторканності приватного життя.*
5. Кримінальні правопорушення проти свободи совісті:
- *Пошкодження релігійних споруд чи культових будинків.*
 - *Незаконне утримування, осквернення або знищення релігійних святинь.*
 - *Перешкоджання здійсненню релігійного обряду.*
 - *Посягання на здоров'я людей під приводом проповідання релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів.*
6. Кримінальні правопорушення у сфері охорони права на об'єкти інтелектуальної власності.
- *Порушення авторського права і суміжних прав.*
 - *Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію.*
7. Кримінальні правопорушення проти сім'ї і дітей.
- *Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей.*
 - *Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків.*
 - *Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування.*
 - *Зловживання опікунськими правами.*
 - *Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння).*
 - *Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння).*

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Конституційні права і свободи громадянина як родовий об'єкт кримінальних правопорушень.
2. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти виборчих та особистих прав і свобод людини і громадянина.
3. Класифікація кримінальних правопорушень проти виборчих та особистих прав і свобод людини і громадянина.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.

2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.

3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.

4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.

5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.

6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 22. Кримінальні правопорушення проти власності

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Кримінальні правопорушення проти власності, що полягають у заволодінні чужим майном:

- Крадіжка.
- Грабіж.
- Розбій.
- Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання.
- Вимагання.
- Шахрайство.
- Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

2. Кримінальні правопорушення проти власності, не пов'язані із заволодінням чужим майном.

- Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
- Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї.
- Умисне знищення або пошкодження майна.
- Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики.
- Погроза знищення майна.
- Необережне знищення або пошкодження майна.
- Порушення обов'язків щодо охорони майна.
- Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво.

- Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально протиправним шляхом.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.
2. Власність як родовий об'єкт кримінальних правопорушень.
3. Суспільна небезпека кримінальних правопорушень проти власності.
4. Класифікація кримінальних правопорушень проти власності.
5. Безпосередні об'єкти кримінальних правопорушень проти власності.
6. Предмет кримінальних правопорушень проти власності.
7. Відмежування складів кримінальних правопорушень проти власності від суміжних складів кримінальних правопорушень.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 23. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
Кримінальні правопорушення проти системи грошового обігу, фондового ринку і порядку обігу деяких документів:

- *Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів.*

- *Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення.*

- *Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених контрольних марок.*

- *Маніпулювання на фондовому ринку.*

- *Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів.*

- *Порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів.*

- *Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів.*

- *Незаконне використання інсайдерської інформації.*

- *Приховування інформації про діяльність емітента.*

2. Кримінальні правопорушення проти системи оподаткування і системи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

- *Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів.*

- *Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).*

- *Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.*

3. Кримінальні правопорушення проти порядку переміщення предметів через митний кордон України.

- *Контрабанда.*

- *Переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України.*

4. Кримінальні правопорушення проти порядку зайняття господарською діяльністю.

- *Незаконний обіг дисків для лазерних систем зчитування, матриць, обладнання та сировини для їх виробництва.*

- *Зайняття гральним бізнесом.*

- *Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб – підприємців.*

- *Протидія законній господарській діяльності.*

- *Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації.*
 - *Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом.*
 - *Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.*
 - *Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом.*
 - *Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції.*
5. Кримінальні правопорушення проти прав кредиторів.
- *Доведення банку до неплатоспроможності.*
 - *Доведення до банкрутства.*
 - *Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності.*
 - *Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи.*
 - *Шахрайство з фінансовими ресурсами.*
6. Кримінальне правопорушення проти порядку приватизації.
- *Незаконна приватизація державного, комунального майна.*

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М..К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 24. Кримінальні правопорушення проти довкілля

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти довкілля.

2. Кримінальні правопорушення проти екологічної безпеки.

- *Порушення правил екологічної безпеки.*

- *Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення.*

- *Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення.*

- *Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.*

3. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання землі, її надр.

- *Забруднення або псування земель.*

- *Порушення правил охорони або використання надр.*

- *Безгосподарське використання земель.*

4. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання водних ресурсів та атмосферного повітря.

- *Порушення правил охорони вод.*

- *Забруднення моря.*

- *Порушення законодавства про континентальний шельф України.*

- *Забруднення атмосферного повітря.*

5. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання об'єктів флори і фауни.

- *Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу.*

- *Незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу.*

- *Порушення законодавства про захист рослин.*

- *Незаконне полювання.*

- *Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом.*

- *Проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів; порушення ветеринарних правил.*

- *Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду.*

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. 1. Екологічна безпека навколишнього природного середовища як родовий об'єкт кримінальних правопорушень проти довкілля.

2. 2. Особливості безпосередніх об'єктів кримінальних правопорушень проти довкілля.

3. 3. Співвідношення кримінальних правопорушень проти довкілля із кримінальними правопорушеннями проти власності:

розмежування юридичних складів цих груп кримінальних правопорушень та кваліфікація за сукупністю кримінальних правопорушень.

Література до теми

4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.

5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.

6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

7. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна та ін.; за редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. – 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.

Тема 25. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Кримінальні правопорушення у сфері громадської безпеки.
2. Види кримінальних правопорушень у сфері громадської безпеки.
3. Злочини пов'язані з діяльністю злочинних організацій:
 - *Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній.*
 - *Встановлення або поширення злочинного впливу.*
 - *Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності.*
 - *Бандитизм.*
 - *Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань.*
4. Кримінальні правопорушення пов'язані з тероризмом.
 - *Терористичний акт.*
 - *Втягнення у вчинення терористичного акту.*
 - *Публічні заклики до вчинення терористичного акту.*
 - *Створення терористичної групи чи терористичної організації.*
 - *Сприяння вчиненню терористичного акту.*
 - *Фінансування тероризму.*

- *Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності.*

5. Кримінальні правопорушення, які пов'язані з порушенням спеціальних правил.

- *Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення.*

- *Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.*

- *Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами.*

- *Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї, або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв.*

- *Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів.*

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 26. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.
2. Кримінальні правопорушення, що порушують загальні правила безпеки праці.
 - *Порушення вимог законодавства про охорону праці.*
 - *Порушення правил, безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою.*
 - *Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах.*
 - *Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки.*
 - *Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд.*

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
2. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
3. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
4. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна та ін.; за редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. – 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.

Тема 27. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.
2. Класифікація кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.
3. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації залізничного, водного і повітряного транспорту.

4. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації автомобільного і міського електричного транспорту.

5. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами.

6. Кримінальні правопорушення у сфері безпечного функціонування всіх видів механічного та трубопровідного транспорту.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Закон України «Про дорожній рух» від 30 червня 1993 року. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>
5. Про Правила дорожнього руху Постанова КМУ від 10 жовтня 2001 р. N 1306 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF#Text>
6. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
7. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
8. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М..К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 28. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

2. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку:

- *Групове порушення громадського порядку.*

- *Масові заворушення.*

- *Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку. Хуліганство.*

3. Кримінальні правопорушення проти моральності:

- *Нарука над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого.*

- *Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини.*

- *Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду.*

- *Жорстоке поводження з тваринами.*

- *Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію.*

- *Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів.*

- *Створення або утримання місць розпусти і звідництва.*

- *Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією.*

- *Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність.*

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М..К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 29. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів:

- *Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів.*

- *Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.*

- *Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.*

- *Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.*

- *Незаконне публічне вживання наркотичних засобів.*

2. Інші кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів:

- *незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту;*

- *посів або вирощування снотворного маку чи конопель;*

- *викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням;*

- *незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів;*

- *незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів;*

- *незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин.*

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Здоров'я населення як об'єкт кримінально-правової охорони.

2. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» від 15 лютого 1995 р. // ВВР. 1995. № 10. Ст. 62. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
6. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
7. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М..К.: Дакор, 2019. 13844 с.
8. Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: Постанова Кабінету Міністрів № 770 від 6 травня 2000 року. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF#Text>
9. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу: Наказом МОЗ № 188 від 1 серпня 2000 року. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-00#Text>

Тема 30. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Особливості юридичних складів кримінальних правопорушень, які посягають на відносини у сфері охорони державної таємниці або конфіденційність інформації.
2. Кримінальні правопорушення, які посягають на недоторканість державного кордону України.
3. Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів.

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
2. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
3. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
4. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна та ін.; за редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. – 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.

Тема 31. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Види кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.
2. Кримінальні правопорушення у сфері використання державних символів.
3. Кримінальні правопорушення, пов'язані з перешкоджанням діяльності організацій та об'єднань громадян.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.
2. Аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 342 КК України.
3. Кримінально-правова характеристика погрози або насильства щодо працівника правоохоронного органу (ст. 345), відмежування цього кримінального правопорушення від втручання в діяльність працівника правоохоронного органу (ст. 343 КК України).
4. Поняття державного чи громадського діяча як потерпілого від кримінального правопорушення, передбаченого ст. 346 КК України.

5. Аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 352 КК України.

7. Аналіз юридичного складу кримінального правопорушення «самоправство».

8. Аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 357 КК України.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М..К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 32. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та компютерних мереж і мереж електрозв'язку

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.
2. Поняття та види кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та компютерних мереж і мереж електрозв'язку.
 - Несанкціоноване втручання в роботу ЕОМ (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку.
 - Порушення правил експлуатації ЕОМ (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них обробляється.

- *Перешкоджання роботі ЕОМ (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку.*

Література до теми

1. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
2. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
3. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
4. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна та ін.; за редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. – 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.

Тема 33. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття та ознаки кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
2. Кримінальні правопорушення, які посягають на нормальну службову діяльність в органах державної влади, місцевого самоврядування та в інших юридичних особах публічного права.
3. Кримінальні правопорушення, які посягають на нормальну службову діяльність в юридичних особах приватного права.
4. Кримінальні правопорушення, які посягають на нормальну службову діяльність в юридичних особах публічного права.
5. Кримінальні правопорушення, які посягають на нормальну професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, здійснювану особами, які надають такі послуги.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Поняття та ознаки кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.

2. Види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.

3. Суб'єкт кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності.

Література до теми

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М. К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 34. Кримінальні правопорушення проти правосуддя

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття і види кримінальних правопорушень проти правосуддя.

2. Аналіз складу кримінального правопорушення “Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності”.

3. Кримінальні правопорушення, які посягають на життя, здоров'я, особисту безпеку, майно судів, засідателів та інших учасників судочинства.

5. Аналіз складу кримінального правопорушення “Примушування давати показання”.

Завдання для самостійної роботи (теми рефератів, доповідей)

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.

2. Коли затримання, привід або арешт є незаконним?

3. Кримінально-правова характеристика втручання в діяльність судових органів.

4. Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги.

Література до теми

1 Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.: Дакор, 2018. 404с.

2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.

3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.

4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.

5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.

6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М. К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 35. кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

2. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок підлеглості та військової честі.

3. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок проходження військової служби.

4. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок управління військовим майном.

5. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок експлуатації озброєння і військової техніки.

6. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок несення спеціальних служб.

7. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок зберігання військової таємниці.

8.Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок здійснення своїх повноважень військовими службовими особами Збройних Сил України та інших військових формувань.

9. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок виконання військового обов'язку в бою та інших особливих умовах.

10 Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок дотримання звичаїв та правил ведення війни.

Література до теми

1 Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.

2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.

3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.

4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.

5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.

6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М..К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 36. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Поняття і види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства і міжнародного правопорядку.

2. Характеристика кримінальних правопорушень проти миру.

1. Характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки людства.

2. Кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку.

Література до теми

1 Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.

2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Закон України «Про оборону України» від 6 грудня 1991 року. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>
5. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
6. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
7. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М., Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.

Тема 37. Рішення Європейського суду з прав людини в кримінальних справах

Перелік рішень для самостійного опрацювання

1. Справа «Шиянов проти України» (Заява № 12552/09).
2. Справа «Холодков і Холодкова проти України» (Заява № 29697/08).
3. Справа «Риженко проти України» (Заява № 55902/11).
4. Справа «Гордієнко проти України» (Заява № 276209).
5. Справа «Буглов проти України» (Заява № 28825/02).
6. Справа «Щербаков проти України» (Заява № 39708/13).
7. Справа «Кушнір проти України» (Заява № 42184/09).
8. Справа «Космата проти України» (Заява № № 10558/11 і 28218/11).
9. Справа «Басюк проти України» (Заява № 51151/10).
10. Справа «Чумак проти України» (Заява № 60790/12).
11. Справа «Прилуцький проти України» (Заява № 40429/08).
12. Справа «Шульга проти України» (Заява № 40298/06).
13. Справа «Тучін та Тучіна проти України» (Заява № 40458/08).
14. Справа «Ігор Тарасов проти України» (Заява № 44396/05).
15. Справа «Падура проти України» (Заява № 48229/10).
16. Справа «Сінькова проти України» (Заява № 39496/11). Спільна окрема думка суддів Юдковської, Моток і Пацолая, яка частково не співпадає з позицією більшості.
17. Рішення у справі «Ростовцев проти України» (Заява № 2728/16).

18.Справа «Арская проти України» (Заява № 45076/05).

Література до теми

- 1 Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина. У 3-х томах. Том 1. Загальні засади: підручник. К.:Дакор, 2018. 404с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Алерта. Правова Єдність, 2018. 360с.
3. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. К. : Нац. акад. внутр. справ, «Освіта України», 2016. 236 с.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство із змінами та допов. на 01.10. 2020 року: Офіц. текст. К.: Правова єдність, 2020. 213с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар у 2-х томах. За заг. редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. К.: Право, 2020. 1416с.
6. Кримінальний кодекс України: науково практичний коментар. За ред. Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Навроцький В.О., Музика А.А., Бойко А.М.,Брич Л.П., Задоян К.П., Мельник М.І., Письменський Є.О., Ришелюк А.М.К.: Дакор, 2019. 13844 с.
7. Рішення Європейського суду з прав людини а кримінальних справах. Захист життя, здоров'я, честі та гідності / за аг. ред.. В.С. Ковальського. Київ: Юрінком Інтер, 2019.269 с.

Питання для самоконтролю

1. Поняття, принципи, функції та система кримінального права.
2. Кримінальна відповідальність: поняття, підстави та форми її реалізації.
3. Закон про кримінальну відповідальність: поняття, ознаки, структура та значення.
4. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Види тлумачення.
5. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі.
6. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених на території України.
7. Чинність закону про кримінальну відповідальність, вчинених іноземцями або особами без громадянства за межами України.
8. Кримінальне правопорушення: поняття та ознаки.
9. Класифікація кримінальних правопорушень та її значення.
10. Склад кримінального правопорушення: поняття, елементи, види та значення.

11. Об'єкт кримінального правопорушення: поняття та види (класифікація). Предмет кримінального правопорушення.
12. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення: поняття, ознаки і значення.
13. Суспільно небезпечне діяння: ознаки, форми та значення.
14. Суспільно небезпечні наслідки: поняття, види, кримінально-правове значення.
15. Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням і суспільно небезпечними наслідками: поняття та види.
16. Суб'єкт кримінального правопорушення: поняття, ознаки та види.
17. Неосудність: поняття та її критерії. Наслідки визнання особи неосудною.
18. Обмежена осудність: поняття, критерії та кримінально-правове значення.
19. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення: поняття, ознаки і значення.
20. Вина: поняття та її форми.
21. Умисел та його види.
22. Спеціальні види умислу у кримінальному праві.
23. Необережність та її види.
24. Змішана (подвійна, складна) форма вини, її значення.
25. Юридична помилка у кримінальному праві: поняття, види, кримінально-правове значення.
26. Фактична помилка у кримінальному праві: поняття, види, кримінально-правове значення.
27. Стадії кримінального правопорушення: поняття та види.
28. Закінчене кримінальне правопорушення. Визначення моменту закінчення кримінального правопорушення.
29. Готування до кримінального правопорушення: поняття та види.
30. Замах на кримінальне правопорушення: поняття та види.
31. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення.
32. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні.
33. Співучасть у кримінальному правопорушенні: поняття і ознаки.
34. Види співучасників.
35. Кримінальна відповідальність співучасників.
36. Форми співучасті у кримінальному праві.
37. Екссес виконавця: поняття та види.
38. Добровільна відмова співучасників.
39. Причетність до кримінального правопорушення: поняття та види.

40. Одиначне кримінальне правопорушення як складовий елемент множинності кримінальних правопорушень. Види одиначних кримінальних правопорушень.
41. Повторність кримінальних правопорушень: поняття та види.
42. Сукупність кримінальних правопорушень: поняття та види.
43. Рецидив кримінальних правопорушень: поняття та види.
44. Необхідна оборона.
45. Уявна оборона.
46. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.
47. Крайня необхідність.
48. Фізичний або психічний примус як обставина, що виключає кримінальну протиправність діяння.
49. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
50. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
51. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
52. Поняття покарання та його мета.
53. Система та класифікація покарань.
54. Загальні засади призначення покарання.
55. Обставини, які пом'якшують або обтяжують покарання.
56. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень.
57. Призначення покарання за сукупністю вироків.
58. Звільнення від відбування покарання з випробуванням.
59. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
60. Звільнення від покарання на підставі Закону України про амністію або акта про помилування.
61. Судимість: поняття, правові наслідки та види припинення судимості.
62. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування.
63. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.
64. Поняття та ознаки Особливої частини кримінального права України. Співвідношення Загальної та Особливої частин кримінального права України.
65. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 109 «Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади» КК України

66. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 110 «Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України» КК України.
67. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 114 «Шпигунство» КК України.
68. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 112 «Посягання на життя державного чи громадського діяча» КК України.
69. Вбивства та його види за КК України.
70. Аналіз кваліфікуючих ознак умисного вбивства, виділених за суб'єктивною стороною складу злочину.
71. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 121 «Умисне тяжке тілесне ушкодження» КК України.
72. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 122 «Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження» КК України.
73. Юридичний аналіз «привілейованих» складів умисних вбивств (умисних вбивств з пом'якшуючими ознаками).
74. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 136 «Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані» КК України.
75. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 149 «Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини» КК України.
76. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 151 «Незаконне поміщення у психіатричний заклад» КК України.
77. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 152 «Згвалтування» КК України.
78. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 154 «Примушування до вступу в статевий зв'язок» КК України.
79. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 161 «Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками» КК України.
80. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 175 «Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат» КК України.
81. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 186 «Грабіж» КК України.
82. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 187 «Розбій» КК України.
83. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 190 «Шахрайство» КК України.

84. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 191 «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем» КК України.

85. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 197-1 «Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво» КК України.

86. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 204 «Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів» КК України.

87. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 209 «Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом» КК України

88. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 212 «Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)» КК України.

89. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 245 «Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу» КК України.

90. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 257 «Бандитизм» КК України.

91. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 258 «Терористичний акт» КК України.

92. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 263 «Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами» КК України.

93. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 296 «Хуліганство» КК України.

94. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 301 «Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів» КК України.

95. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 332 «Незаконне переправлення осіб через державний кордон України» КК України.

96. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 335 «Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу» КК України.

97. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 309 «Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту». КК України.

98. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 310 «Посів або вирощування снотворного маку чи конопель КК України.

99. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 353 «Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи» КК України.

100. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 365 «Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу» КК України.

101. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 366 «Службове підроблення» КК України.

102. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 367 «Службова недбалість» КК України.

103. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 370 «Провокація підкупу» КК України.

104. Юридичний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 382 «Невиконання судового рішення» КК України

105. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 396 «Приховування злочину» КК України

106. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 402 «Непокора» КК України.

107. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 407 «Самовільне залишення військової частини або місця служби» КК України

108. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 408 «Дезертирство» КК України.

109. Юридичний аналіз складу злочину, передбаченого ст. 442 «Геноцид» КК України.